

Invloedsgebieden OV-knooppunten

Een nationale standaard

Kenniscafé Mobiliteitshubs

22 mei 2025

Inhoud

1. Aanleiding
2. Doel
3. Wat ging vooraf?
4. Onderzoek Goudappel
5. Landelijke standaard
6. Toepassingsmogelijkheden
7. Discussie

1. Aanleiding

Actieagenda OV-knooppunten (2022): *We ontwikkelen een gezamenlijke en werkbare definitie voor invloedsgebieden.*

We werken aan gezamenlijke definities, tools en methoden rond OV-knooppunten.

Hierbij gaan we uit van de wensen van professionals betrokken bij knooppuntontwikkeling. We starten met de uitwerking van gezamenlijke knooppunt-typologieën en een uitwerking van de definitie van invloedsgebieden van OV-knooppunten. Ook verzamelen we (missende) informatie, bijvoorbeeld over knooppuntbeleving, fietsgebruik, duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit van OV-knooppunten. Met deze data verrijken we inzichten zoals de opgaven van knooppuntontwikkeling en de omvang van deze opgaven.

2. Doel

- Eenduidige en eenvoudige methodiek om NL-breed op dezelfde manier het invloedsgebied te kunnen analyseren, monitoren en vergelijken
- Input voor het Handelingsperspectief en andere toepassingen
- Hulpmiddel bij beleidssturing en programma-ontwikkeling

3. Wat ging vooraf?

- Onderzoek Sweco (Q4 2020 – Q1 2021) in opdracht van CROW, provincies Zuid-Holland, Noord-Holland, Utrecht en de Vervoerregio Amsterdam
- Voorstel landelijk raamwerk Ketens en Knopen (o.a. workshop invloedsgebieden 19 oktober 2021)
- Landelijk onderzoek Goudappel Coffeng (Q3 2022 – Q1 2024)

3. Onderzoek Sweco: framework

Knooppunttype	Frequentie (3)	Gemiddeld maximaal geaccepteerde reistijd naar ov-halte/knooppunt (4)	Afstand lopen á 4,8 km/u	Afstand fiets á 13,1 km/u (5)
Hoofdstation (1)	Hoog	15,0 min	1200 m	3600 m
	Gemiddeld	12,5 min	1000 m	3000 m
	Laag	10,0 min	800 m	2400 m
Voorstad/sprinter-station (2)	Hoog	11,2 min	900 m	2700 m
	Gemiddeld	10,0 min	800 m	2400 m
	Laag	8,8 min	700 m	2100 m
HOV-/metrohalte	Hoog	11,2 min	900 m	2700 m
	Gemiddeld	10,0 min	800 m	2400 m
	Laag	8,8 min	700 m	2100 m
Interlokale bus/tramhalte	Hoog	8,8 min	700 m	2100 m
	Gemiddeld	6,0 min	475 m	1450 m
	Laag	3,2 min	250 m	750 m (6)
Lokale bus/tramhalte	Hoog	6,3 min	500 m	1500 m
	Gemiddeld	4,4 min	350 m	1050 m
	Laag	2,5 min	200 m	600 m (6)

Toelichting bij tabel 1

Tabel 1 is samengesteld door vanuit de beschikbare literatuur, waarin op diverse wijzen uitspraken zijn gedaan over reikwijdte van lopen/fiets, bandbreedtes te vereenvoudigen tot gemiddelden wanneer een bepaalde frequentie wordt gerealiseerd. Regionaal komen bepaalde combinaties aan ov-knooppunten/halten en bijbehorende frequenties niet of minder voorkomen dan in andere regio's. De bandbreedtes in invloedgebied zijn gebruikt als proxy voor de orde van grootte van invloed van een hoge/lage frequentie/comfort. Voor alle getallen geldt derhalve dat de onderbouwing dun is én we dus benadrukken om deze door middel van onderzoek te verifiëren/spiegelen op plausibiliteit, bijvoorbeeld aan de hand van empirische data.

1. Hoofdstation: Zeer groot station in centrum grote stad - Groot station in centrum middelgrote stad - Voorstadstation met knooppuntfunctie. Stationstype I, II en III (De reiziger centraal, 2013).
2. Station bij centrum kleine stad/dorp - Voorstadstation zonder knooppuntfunctie - Station in buitengebied bij kleine stad/dorp. Stationstype IV, V en VI (De reiziger centraal, 2013).
3. Beoordeling frequentie: Hoog = meer dan 4x per uur. Laag = 2x per uur of minder. Gemiddeld = tussen hoog en laag. Het gaat om de totaalrequentie van alle treinen samen.
4. Gemiddeld maximaal geaccepteerde reistijd: berekend door de gegeven bandbreedte in loopafstand voor het desbetreffende knooppunttype om te rekenen naar reistijd (uitgaande van 4,8 km/u loopsnelheid).
5. Voor fiets wordt een gemiddelde snelheid van 13,1 km/u aangehouden, zonder correctie. Dit is lager dan de 18,4 km/u waarmee vaak wordt gerekend, maar niet alle reistijd wordt ook daadwerkelijk gefietst.
6. Sommige geaccepteerde reisafstanden voor fiets zijn dusdanig klein dat de verwachting is dat deze afstanden nauwelijks gefietst worden vanwege het beperkte nut van die modaliteit t.o.v. lopen.

3. Bruikbaarheid framework Sweco

Wat is jullie tweede reactie op het raamwerk?

Mentimeter

10

Toelichting cijfers:

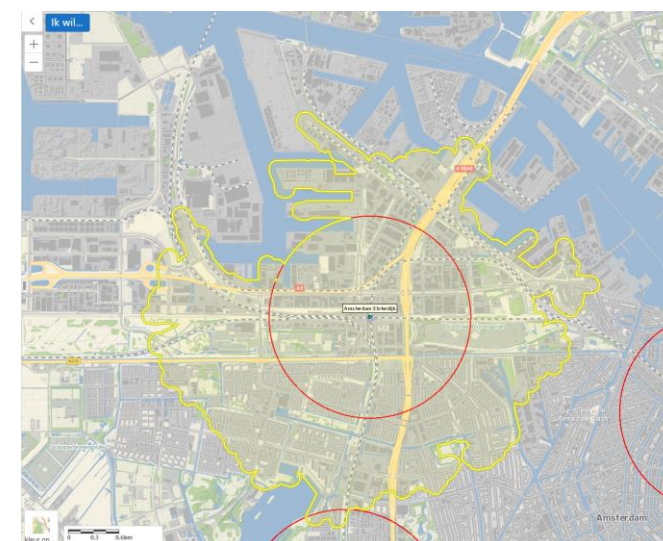
De bruikbaarheid van het raamwerk scoort een 5.4 en is onvoldoende. De experts gaven in de werksessie aan dat het raamwerk te theoretisch is en te diepgaand voor een algemeen raamwerk. Bovendien vereist het raamwerk veel data, die niet altijd beschikbaar is. De methodiek is wel zinvol, maar meer voor een diepgaandere probleemanalyse per knooppunt.

3. Voorstel landelijk raamwerk 2021 (werkgroep data K&K)

- Onderzoek Sweco heeft nuttige input opgeleverd, maar toch nieuw voorstel vanwege beperkte bruikbaarheid
- **Doel:** eenvoudig schema om knooppunten landelijk te kunnen vergelijken en ten behoeve van het Handelingsperspectief knooppunten
- **Pragmatische** in plaats van wetenschappelijke onderbouwing
- **Eenvoud** door beperkt type knooppunten (ook BTM) en alleen fietsen en lopen
  - Geen e-bike, want is afhankelijk van verstedelijkingsgraad en daarmee 'maatwerk'
  - Geen auto, want met name bij P+R. En het verschilt sterk per locatie of er een oprit naar een provinciale of Rijksweg nabij is.
  - Geen onderscheid herkomst/bestemming vanwege locatie- en contextafhankelijkheid
- Toepassen op indicatoren als aantal inwoners, arbeidsplaatsen, geplande woningen etc., maar bijvoorbeeld **niet op ruimtelijke kwaliteit (=maatwerk)**
- **Maatwerk blijft mogelijk** op lokaal/regionaal niveau (buiten scope voorstel)

3. Voorstel landelijk raamwerk 2021 (werkgroep data)

Type knooppunt	Lopen (4,8 km/u)	Fietsen (13,1 km/u)
Hoofdstation	1200 meter / circa 15 minuten	3000 meter / circa 14 minuten
Voorstad/sprinterstation/ HOV/metro	800 meter / circa 10 minuten	2400 meter / circa 11 minuten
Interlokale bus/tramhalte	500 meter / circa 6 minuten	1500 meter / circa 7 minuten
Lokale bus/tramhalte	350 meter / circa 4 minuten	n.v.t.

4. Onderzoek Goudappel (Q3 2022 – Q1 2024)

Uitgangspunten:

- Voorstel voor landelijke standaard
- Indeling naar type stations en invloedsgebieden
- Empirische data NS: afstanden en reistijden per type voor- en natransport
- HOV op basis van literatuuronderzoek

4. Methodiek

Stap 1: Bepalen van de reistijd of afstand tot het station (einde ochtendspits)

Stap 2: Definitie van het invloedsgebied (80% reizigers)

Stap 3: Lijst met aspecten die mogelijk van invloed zijn op het invloedsgebied

Stap 4: Regressieanalyse: welke aspecten hebben meeste invloed op omvang invloedsgebied?

Stap 5: Clusteranalyse om knooppunten in te delen naar type

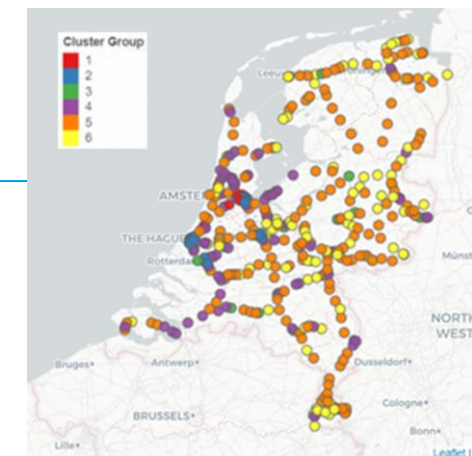
Stap 6: Per type knooppunt bepalen invloedsgebieden

Stap 7: Gevoeligheidsanalyses op specifieke aspecten

Stap 8: Literatuuronderzoek invloedsgebied stedelijke en regionale HOV-knooppunten

Stap 9: Samenvatting en reflectie

4. Mogelijke variabelen, regressie- en clusteranalyse (stap 3 t/m 5)

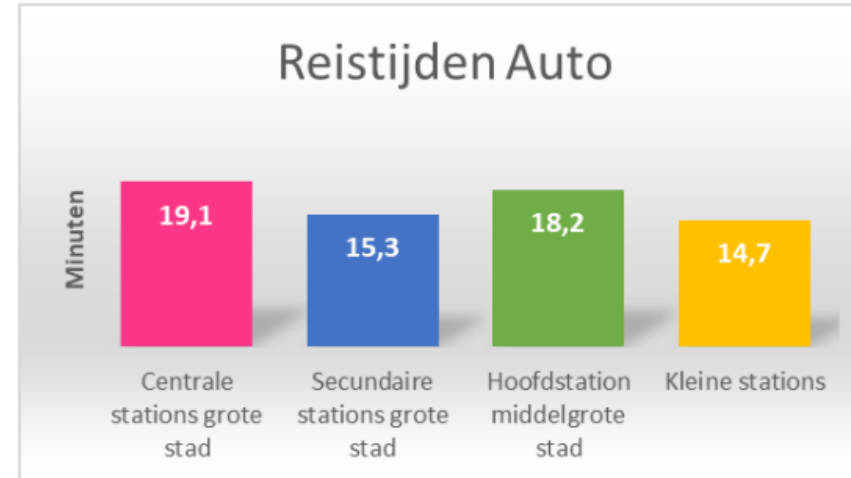
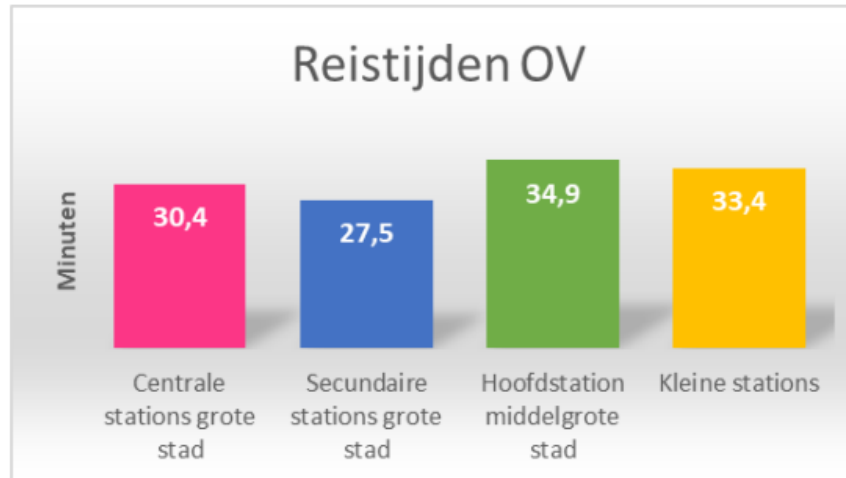
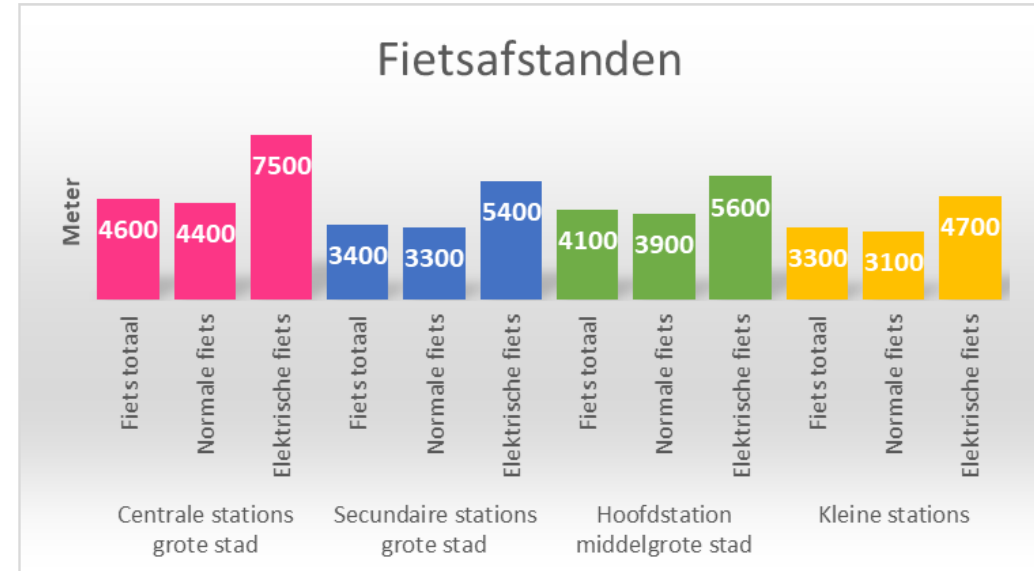
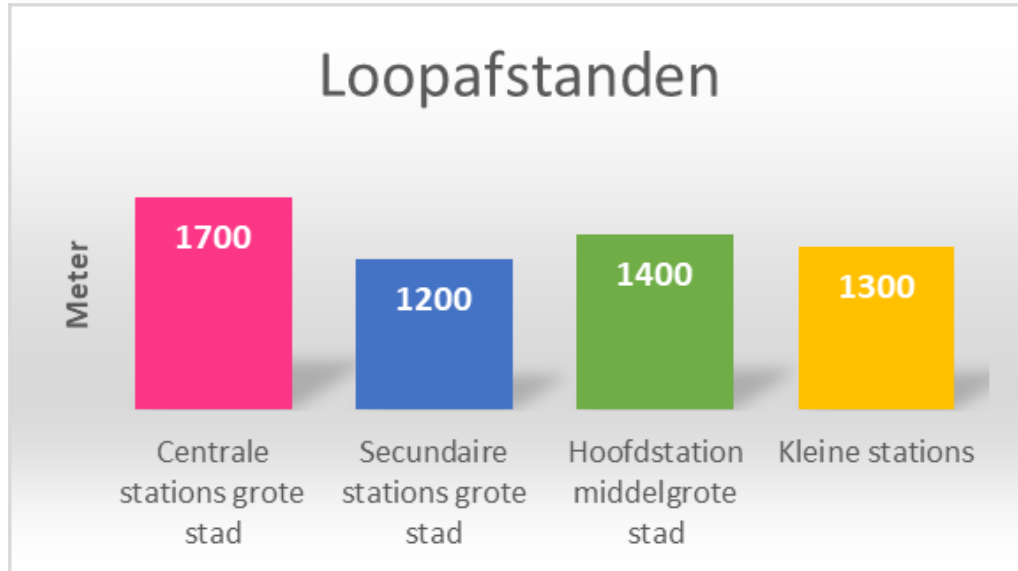

Thema	Mogelijke variabele
Kwaliteit van de bereikbaarheid per OV	• Netwerkwaarde OV • Te bereiken activiteiten binnen bepaalde reistijd met OV • Type OV-halte • ....
Aantrekkelijkheid van het station	• Reizigerswaardering station uit de stationsbelevingsmonitor • Aanwezigheid niet mobiliteit gerelateerde voorzieningen op het station • ...
Kwaliteit voor- en natransport	• Aantal inwoners en banen binnen loop- en fietsafstand • Aanwezigheid ketenvoorzieningen op het station • ....
Ruimtelijke kenmerken stationsomgeving	• Aantal inwoners en banen binnen loop- en fietsafstand • Adressendichtheid • Huishoudensgrootte • Inwoners gemeente • Menging van functies • Inrichting en kwaliteit openbare ruimte • Doelgroepen • Autobezit • ....
Nabijheid van andere knooppunten	• Knooppuntwaarde van andere knooppunten binnen 5 kilometer • Afstand tot dichtstbijzijnde andere knooppunt • ...
Overig	• Aantal in- en uitstappers • ...

Variabele	Lopen	Fietsen	OV	Auto
Netwerkwaarde	0.25	0.5	0	0.49
Reizigerswaardering station	0.03	0.05	0.32	0.16
Inwoners binnen 15 minuten met vervoerwijze ⁴	-0.25	0.16	-0.25	0.34
Banen binnen 15 minuten met vervoerwijze	0.12	0.38	-0.04	0.49
Omgevingsadressendichtheid 2022	-0.03	0.16	-0.26	0.31
Gemiddelde huishoudensgrootte 2021	-0.2	-0.36	-0.01	-0.4
Aantal inwoners gemeente 2022	-0.03	0.21	-0.14	0.33
Competitie Knooppuntwaarde binnen 5 kilometer	-0.16	-0.07	-0.39	-0.01
In- en uitstappers 2018	0.3	0.5	0.08	0.53

Type station	Knooppunt waarde	Aantal inwoners binnen 15 min fietsen	Aantal in- en uitstappers	Competitie knooppunt waarde	Kwaliteit
Centraal station in grote stad	Ze er hoog (1.300)	Ze er hoog m.u.v. Schiphol (96.000)	Ze er hoog (111.000)	Hoog (2.900)	7,5
Secundair station in grote stad	Gem. tot Hoog (360)	Hoog tot zeer hoog (102.000)	Laag tot Hoog (10.000)	Ze er Hoog (4.100)	6,7
Hoofdstation in middelgrote stad	Hoog (600)	Gem. tot hoog (71.000)	Gem. tot hoog (34.000)	Laag (520)	7,3
Klein station Hoge waardering	Laag (130)	Laag tot gem. (24.000)	Laag (2.800)	Laag (380)	7,4
Klein station Lage waardering	Laag (110)	Laag tot gem. (19.000)	Laag (1.600)	Laag (240)	6,6

4. Bepalen invloedsgebieden (stap 6)

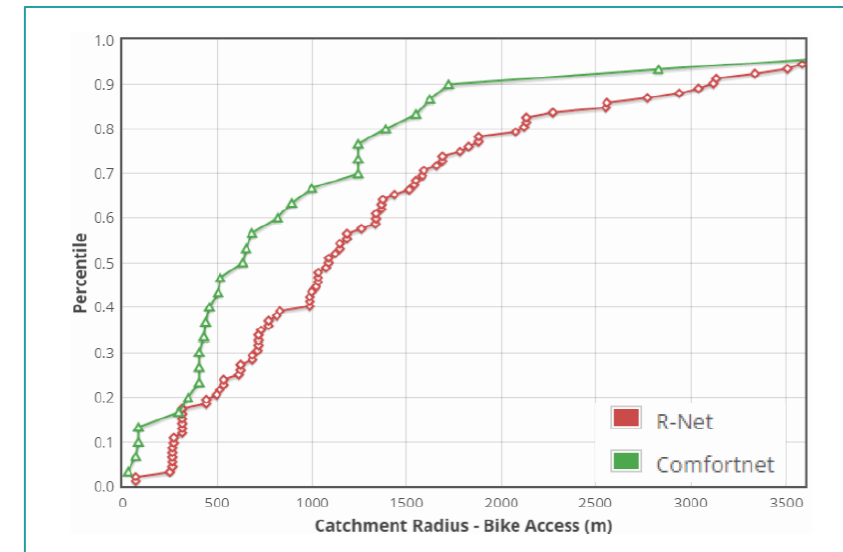
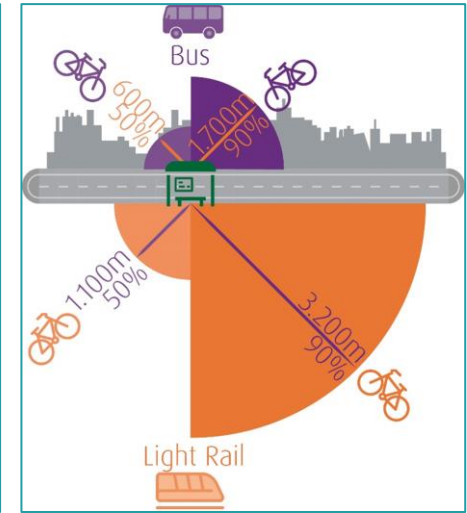
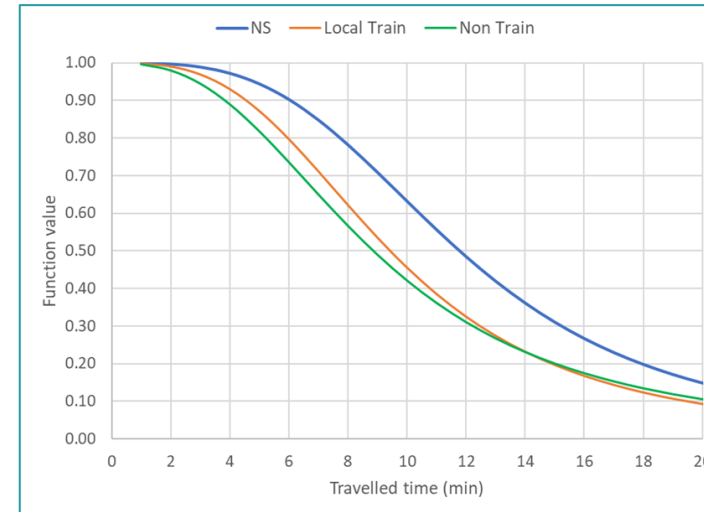
4. Invloedsgebieden HOV (stap 8)

- Geen empirische onderbouwing maar eerder onderzoek
- Stedelijke en regionale HOV-knooppunten hebben een vergelijkbaar of iets kleiner invloedsgebied dan treinstations
- Voorstel: onderscheid HOV haltes en HOV knopen

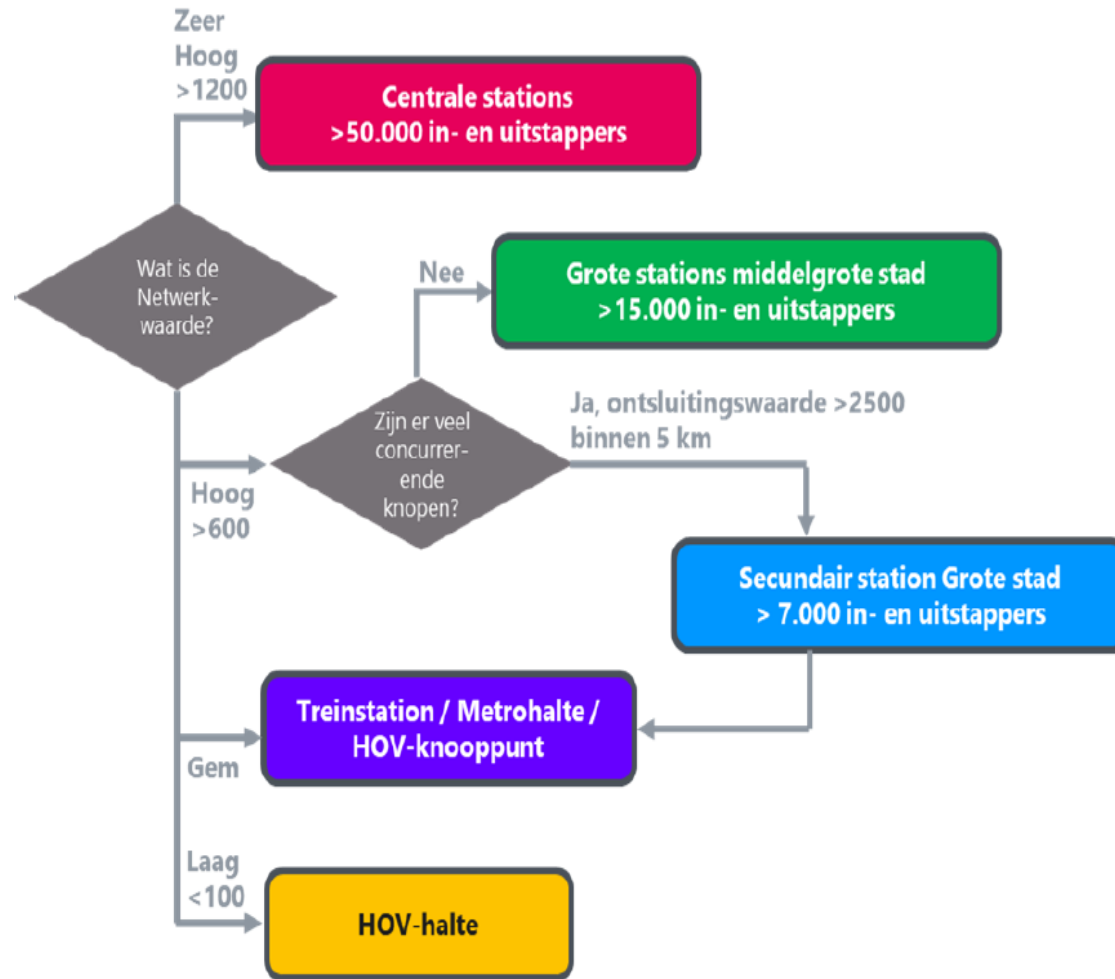
Onderzoek & methode	Type knooppunten	Invloedsgebied
VRA (2010) reizigersenquête	HOV-halte	Lopen 800m (hemelsbreed 90% van de reizigers) Fietsen 2350m (hemelsbreed, 90% van de reizigers)
HTM (2016) OV-chipcard gekoppeld aan huisadres	Randstadrail	630m – lopen (hemelsbreed, 50% van de ritten)
TU-Delft (2017) (ODiN, OViN)	Lightrail	3200m – fiets (hemelsbreed)
BUAS (2021)	HOV	8 minuten fietsen (80% reizigers)

4. Ander empirisch onderzoek (stap 8)

- BUAS op basis van ODiN (fiets)
  - 18 minuten fietsen IC (3900m)
  - 15 minuten fietsen sprinter / HOV (2.900m)
  - Weinig waarnemingen HOV
- TU-Delft op basis van ODiN (fiets)
  - Lightrail 80% waarde is 2900m
  - HOV-bus 80% waarde is 2000m
  - Bus 80% waarde is 1500m
- Vervoerregio Amsterdam (lopen en fiets)
  - HOV-bus 800m lopen en 2350m fietsen
  - Bus ontsluitend 450m lopen en fietsen

4. Indeling stations Goudappel

4. Voorstel Goudappel landelijke standaard

	Via netwerk 	Hemelsbreed 	Via netwerk 	Hemelsbreed
Type A. Centraal Station – grote steden	1700m	1200m	4400m	3200m
Type B. Hoofdstation middelgrote stad	1400m	1000m	3900m	2800m
Type C. Treinstation / Metrohalte / HOV-knooppunt	1200m	800m	3200m	2200m
Type D. HOV-halte	800m	600m	2500m	1800m

	 4,5 km/u	 14 km/u	e-bike 18 km/u		
Type A. Centraal Station – grote steden	23 min.	19 min.	25 min.	30 min.	20 min.
Type B. Hoofdstation middelgrote stad	19 min.	17 min.	19 min.	30 min.	20 min.
Type C. Treinstation / Metrohalte / HOV -knooppunt	16 min.	14 min.	16 min.	30 min.	15 min.
Type D. HOV-halte	11 min.	11 min.	13 min.	30 min.	15 min.

Voorstel voor Nationale Standaard invloedsgebieden reistijd voor- en natransport in minuten. Bij het openbaar vervoer als voor- en natransport is lopen naar de halte en wachttijd meegenomen. Bij fiets en auto is geen rekening gehouden met de tijd die het kost om te parkeren.

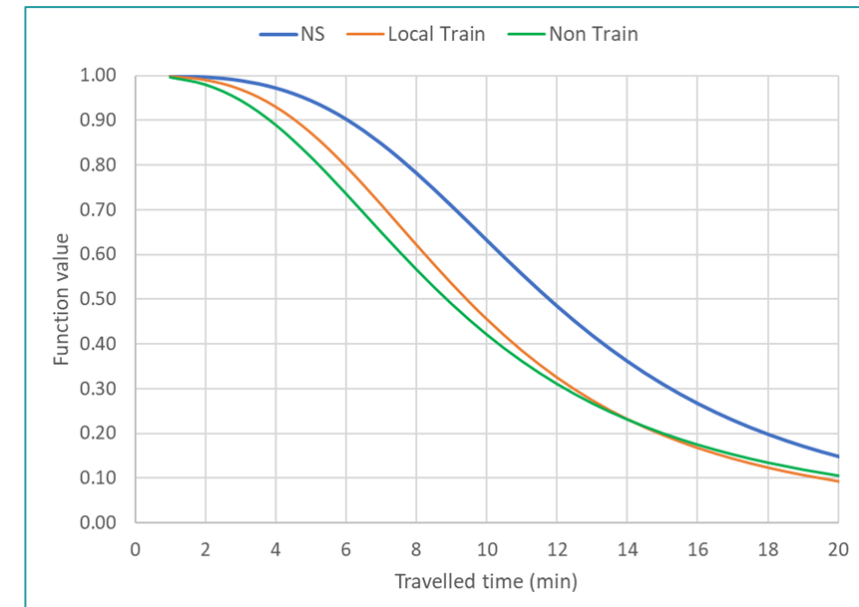
5. Nationale standaard invloedsgebieden

Tabel 4. Voorstel nationale standaard invloedsgebieden voor OV-knooppunten en hubs

Type knooppunt	Reistijd in minuten			Vertaald naar hemelsbrede afstand	
	lopen en fietsen	openbaar vervoer	auto	lopen	fietsen
Grote treinstations in (middel)grote steden	20 min.	30 min.	20 min	1.200 m	3.000 m
Treinstation/metrohalte/HOV-knooppunt/busstation	15 min.	30 min.	15 min	800 m	2.200 m
HOV-halte (hub)	10 min.	nvt	10 min	600 m	1.500 m

5. Kanttekeningen bij de reistijdentabel

- *Invloedsgebied = 80% reizigers op de knoop*
  - Basis is de maximale reistijd (afgerond naar 10-15-20-30 min.)
- *1^e benadering: cirkels: hemelsbrede afstanden*
  - Aanname voor loop-/fiets snelheden
  - Niet voor OV en auto (te afwijkend)
- *Verfijning: Isochronen: afstanden over de weg*
  - Aanname voor looptijd perron tot fietsstalling / bushalte
  - Aanname wachttijd OV
  - Evt. vertragingen tussendoor (bijv. verkeerslichten)
- *Binnen het invloedsgebied: grote verschillen in “function value” i.r.t. afstand*
  - In binnenste cirkel is de attractiewaarde van een knooppunt veel hoger dan daarbuiten
  - Afstandsvervalcurve (zie grafiek) verschilt per type knoop (groot / klein station, BTM-knoop)

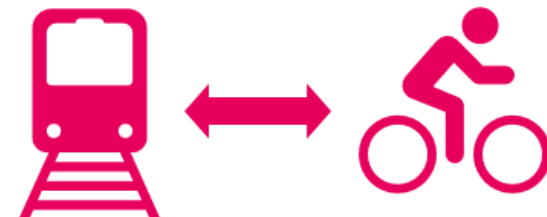
6. Mogelijke toepassingen standaard invloedsgebieden

- a. Verbeteren loop-/fietsroutes naar hubs
- b. Netwerkontwikkeling
- c. Ketenmobiliteit
- d. Gebiedsontwikkeling (TOD)
- e. Flankerend beleid
- f. Monitoring, benchmarking en evaluaties
- g. Basis voor samenwerking

6a. Verbeteren loop- en fietsroutes

- **Groot verschil hemelsbreed en isochroon**
  - Route hemelsbreed = 10-40% korter dan over de weg
  - Bereikt oppervlak (xx minuten) isochroon is vaak 25-30% lager dan cirkel
- **Oorzaken:**
  - Stratenpatroon
  - Omlopen (barrières zoals sloot of weg)
  - Wachten bij geregelde kruispunten
- **Mogelijke verbeteringen:**
  - Doorsteekjes, diagonalen, (semi)publieke binnentuinen
  - Olifantenpaadjes verhard
  - Meer prioriteit fiets/voetganger bij kruisingen
  - Aantrekkelijke plinten langs de loop- en fietsroutes
- **Bijeffecten:**
  - Betere sociale en verkeersveiligheid
  - Maar ook: extra fietsstallingen nodig

6b. Netwerkontwikkeling

De standaard onderscheidt 3 groepen stations/hubs vanwege

- groter bereik met het hoofdtransport (trein, BRT)
- En daarmee groter invloedsgebied (10-15-20 minuten lopen/fietsen)

In werkelijkheid is dit een glijdende schaal.

- Groter trein/BRT-bereik vergroot ook het echte invloedsgebied rond het knooppunt
- Voorbeelden: Bijlmer, Hoofddorp, Zaandam

Blijf nadenken! Bereik en invloedsgebied worden groter door:

- Aantal, lengte, snelheid en frequentie van de OV-verbindingen
- Andere steden binnen (bijv. 30 minuten) rijtijd

P.S.

Binnen een stad kunnen de invloedsgebieden elkaar overlappen.

Een centraal station "snoept" reizigers af van een voorstadstation of een BTM-knooppunt. Het werkelijke invloedsgebied is dus vaak kleiner dan het isochroongebied

6c. Ketenmobiliteit / Publiek vervoer

Met de standaard voor invloedsgebieden kunnen **isochronen** worden gemaakt voor lopen, fietsen, ontsluitend OV en auto.

In combinatie met **inwoners, werkplekken en voorzieningen binnen deze isochronen** ontstaat een beeld van de behoefte / aantal:

- fietsstallingen
- deelfietsen / deel e-bikes
- deelauto's
- P+R en Kiss & Ride-plekken
- Aanvullend niet-lijngebonden vervoer & taxistandplaatsen

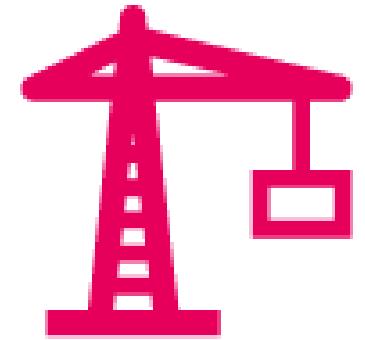

 regiotaxi

6d. Gebiedsontwikkeling (TOD)

Waarom Transit Oriënted Development (TOD) – bouwen binnen het invloedsgebied:

- Meer duurzame verplaatsingen
- Meer mobiliteit voor wie geen auto gebruikt
- Goedkoper reizen en vaak ook hogere bezetting van het OV
- Bijdrage aan de 10/15-minutenstad
- Spaart ruimte en draagt bij aan heldere stedelijke structuur
- Spaart bouwinvesteringen (minder parkeerruimte nodig)

Maak bij TOD ook binnen het invloedsgebied onderscheid tussen schillen

- 1^e schil (200-300 m): Voorzieningen met bovengemiddeld % mensen met beperking
- 2^e schil (10-15 minuten lopen): Overige bestemmingen (kantoren, onderwijs e.d.)
- 3^e schil (10-20 minuten fietsen/OV): Woonfuncties (+ lokale bestemmingen) in afnemende dichtheid

Parkeernormen kunnen binnen invloedssfeer substantieel lager zijn

- Wel moet alternatief vervoer op orde zijn (deelvervoer, fietsvoorzieningen)

6^e. Flankerend beleid

De standaard voor invloedsgebieden helpt bij flankerende maatregelen voor duurzaam mobiliteitsbeleid zoals:

- Bepaling betaald parkeergebied en -tarieven (of evt blauwe zones)
- Vergroening van de openbare ruimte
- Lagere parkeernormen bij bouwontwikkelingen
- Selectiever verlenen van P-vergunningen
- Afspraken mobiliteitsmanagement met bedrijven
- Versterken alternatieven (OV en deelvervoer)

6f. Monitoring, benchmarking en evaluaties

De standaard **helpt bij metingen en onderzoek:**

- **Monitoring:** Hoe ontwikkelen knooppunten zich in de tijd?
  - Gebruik van een OV-knooppunt
  - De dichtheden van wonen, werken, bovenlokale voorzieningen
  - Parkeervolumes, modal split, bezetting fietsstallingen, aanbod deelvervoer
  - Opgeteld voor een provincie: Welk deel van de woningbouw etc. komt binnen de invloedssfeer?
- **Benchmarking:**
  - Welke knooppunten functioneren beter of minder goed?
  - Bij welke knooppunten zijn snel tekorten (bijv. fietsstallingen) te verwachten?
- **Ex-ante evaluaties:**
  - Waar is verdere verstedelijking meer of minder verstandig?
  - Waar zijn investeringen gewenst om de invloedsgebieden te vergroten?

6g. Tot slot: Samenwerking

Veel factoren bepalen het werkelijke invloedsgebied:

- Trein-/BRT-bediening van het OV-knooppunt
- Kwaliteit en inrichting van de OV-knoop
- Openbare ruimte en stedelijke structuur rond de OV-knoop
- Loop/fietsroutes & Kwaliteit ontsluitend OV rond het knooppunt
- Flankerend beleid

Partijen bepalen samen het invloedsgebied en bereik van een knooppunt

- Vervoerder(s) en de vervoersautoriteiten
- Gemeentes / regio's / wegbeheerders
- Knooppuntbeheerder(s) (NS, ProRail) en knooppuntregisseurs (provincies)
- Vastgoedeigenaren en vastgoedgebruikers

Samenwerken is dus essentieel

- Het Handelingsperspectief voor OV-knooppunten biedt een goede basis
- Standaard voor de invloedsgebieden versnelt onderzoek en afspraken

7. Vragen / discussie

- Is de standaard helder?
- Zijn er vragen over het achterliggende onderzoek?
- Is de indeling van knooppunten herkenbaar? (excellijst)
Of is per provincie/landsdeel bijstelling nodig omdat sommige stations ondanks een combinatie van hoge netwerkwaarde en in/uitstappers toch als klein treinstation zijn ingedeeld (voorbeelden Bijlmer, Hoofddorp, Zaandam). In de NS/ProRail-categorisering worden deze stations over het algemeen als 'mega' of 'plus' aangeduid.
- Hebben jullie een voorkeur voor invloedsgebieden via cirkels of isochronen?
Als je beide zou weergeven krijg je in totaal 12 verschillende invloedsgebieden (4 per type knooppunt).
- Zien jullie de meerwaarde van een NL-brede standaard voor verbeteren loop-/fietsroutes naar hubs, Netwerkontwikkeling, Ketenmobiliteit, Gebiedsontwikkeling (TOD), Flankerend beleid, Monitoring, benchmarking en evaluaties en Basis voor samenwerking? Het voorstel is namelijk dat de regionale overheden in GIS de invloedsgebieden maken.

Bedankt voor je aandacht

Jelle Hengstmengel
hengstmengel@noord-holland.nl
06-15359658

Rob Tiemersma
r.tiemersma@utrecht.nl
06-41554042